

EGE VE YUNAN UYGARLIKLARI

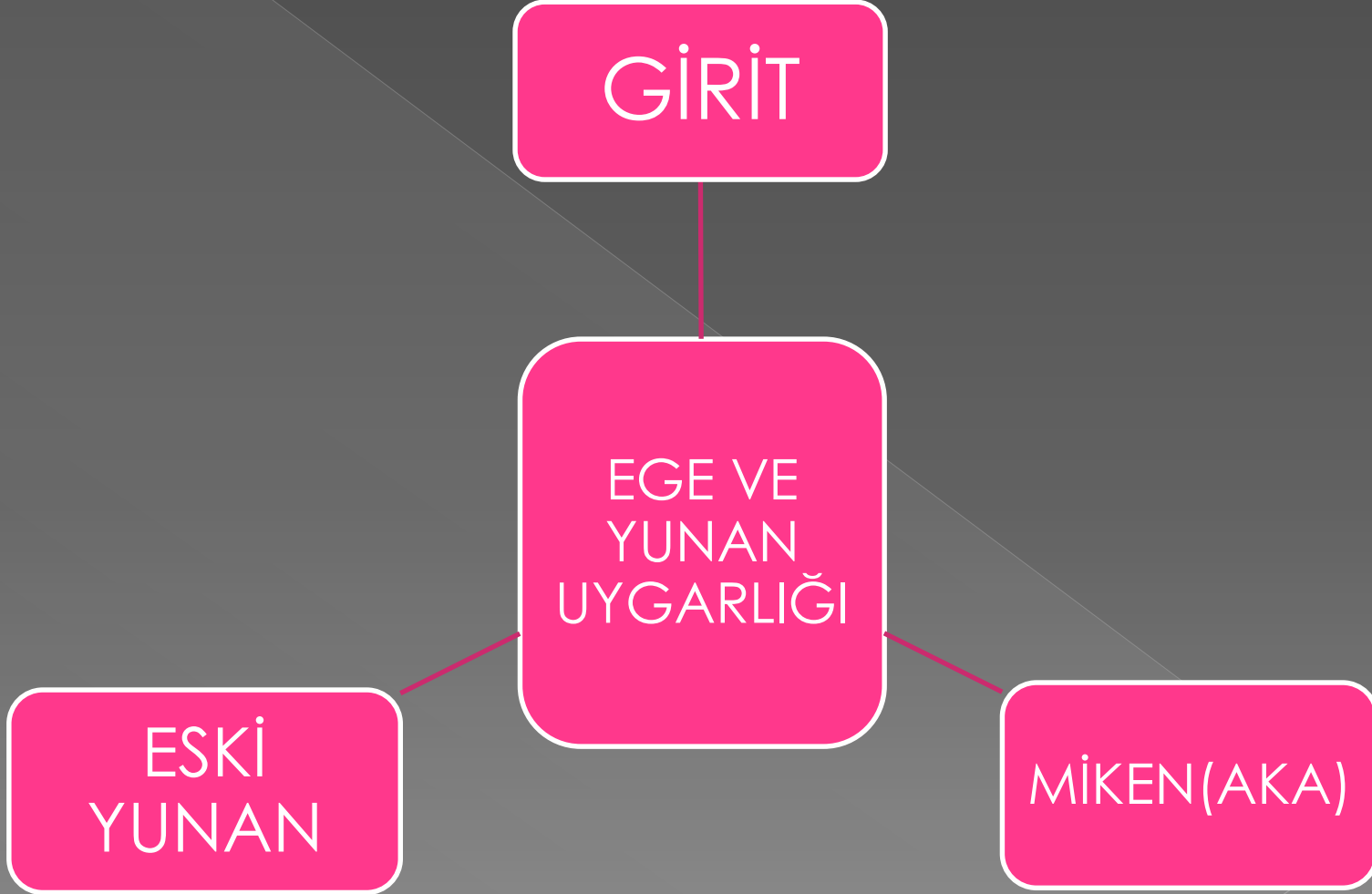
Ege ve Yunan Uygarlığı Girit, Yunanistan, Makedonya, Trakya ve Batı Anadolu'da yaşayan toplulukların oluşturduğu bir uygarlıktır.

- M.Ö 2000' den itibaren Eski Yunan' da ve Ege' de 'polis' adı verilen şehir devletleri ortaya çıkmıştır. Bunlardan en önemlileri Atina, Sparta, Korint, Larissa ve Megara' dır.
- Şehir devletlerinin merkezlerinde tapınak bulunurdu. Yönetim binası, resmî yapılar ve pazar meydanları tapınağın etrafında yer alırdı.

- Bu şehirde yaşayan insanlar tarımsal faaliyetlerin yetersizliği vb. nedenlerden dolayı Ege, Karadeniz ve Akdeniz'de ticaret kolonileri kurmuşlardır.
- Ege ve Yunan uygarlığı, koloni faaliyetleri ve kolay ulaşım imkânlarıyla Batı ile Ön Asya arasındaki sosyal, siyasi ve kültürel ilişkiler Yunan uygarlığı, daha sonraki dönemde ortaya çıkan Roma uygarlığının da temelini oluşturmuştur. in gelişmesini sağlamıştır.

- Ege ve Yunan uygarlığı, Girit, Miken ve Yunan olmak üzere üç dönemde ele alınmaktadır.

GİRİT (MÖ.3500 – 1200)

- Ege'de bilinen en eski uygarlıktır. Kuzey Afrika, Mısır ve Anadolu arasında bir köprü konumunda olduğundan kültürel etkileşime açık olmuştur.
- Önceleri şehir devletleri şeklinde yaşarlarken daha sonra merkezi otoritesi güçlenen bir krallık hâline gelmişlerdir.

- ◉ Girit Uygarlığı Miken ve Yunan uygarlıklarının temelini oluşturmaktadır.
- ◉ Ticaret, gemicilik, balıkçılık, tarım ve avcılık gelişmiştir.
- ◉ En önemli yerleşim yeri Knossos'tur.
- ◉ En önemli mimari eserleri olan Knossos Sarayı günümüze kadar ulaşmıştır.

KNOSSOS SARAYI

- Girit şehirlerinin etrafı surlarla çevrili değildi. Bu durum Giritliler 'in barışçı bir politika izlemelerinden ve güçlü bir donanmaya sahip olmalarından kaynaklanmaktadır.
- Girit Krallığı, Aka ve Dor saldırıları sonucunda yıkılmıştır.

MİKEN (AKA) (MÖ.2000 – 1200)

- MÖ 2000'lerden itibaren Ege Bölgesi'ne gelip Girit Medeniyeti'ne son veren Akalar tarafından Mora yarımadası'nda kurulmuş, Girit kültürünü devam ettirmişlerdir.
- Siyasi tarihlerinde en önemli olay Truva Savaşları'dır. Bu savaşlar sonunda Truva (Çanakkale) işgal edilmiştir. (Homeros'un İlyada ve Odysseia Destanları'nda bu savaşlar anlatılmaktadır.)

- Öldükten sonra hayatın devam ettiğine inanırlardı. Kuyu şeklinde mezar kalıntıları bulunmuş, ölülerini oturur şekilde gömmüşlerdir.
- En önemli mimari eserleri Tirins ve Miken şatolarıdır.
- Miken uygarlığına Dorlar son vermiştir.

ESKİ YUNAN (MÖ.1200 – 337)

- Yunan medeniyeti, MÖ 1200'lerde bölgeye gelen Dorlar tarafından kurulmuştur.
- Yunanlılar kurdukları şehir devletlerine “polis” adını vermişlerdir. Bunlardan en önemlileri Atina, Sparta, Korint ve Larissa'dır.

- ◉ Şehir devletlerini yöneten krallara 'Tiran' denmiştir.
- ◉ Polislerin bağımsızlıklarına düşkün olmasından, ticaret alanında büyük rekabetin bulunmasından ve demokrasi ile yönetilmesinden dolayı Yunanistan'da siyasi birlik kurulamamıştır

- Yunan şehir devletlerinin başında krallar bulunurdu. Zamanla güçlenen asiller yönetimi ele geçirerek seçme ve seçilme hakkının sadece kendilerinde olduğu Aristokratik bir yönetim kurmuşlardır.
- Ticaretle zenginleşen orta sınıf, köylülerle birleşerek asillere karşı ayaklanmışlar ve yönetimi ele geçirmişlerdir. Bunlar Arhonor adını almışlardır. Draon, Solon ve Klistenes sınıf farklılıklarından oluşan mücadelelere son vermek amacıyla kanunlar yapmışlardır.

- ◉ Dragon, orta sınıfın haklarını geliştirmeye ; Solon, köleliği ve soyluluğu kaldırmaya; Klistenes ise halk meclisinin öneminin artırılmasına ve demokrasinin geliştirilmesine yönelik kanunlar yapmışlardır.

- Yunanistan'da yapılan kanunlarda ;
- Köylülerin borçları affedilmiş, borcunu ödeyemediği için köle durumuna düşenlere özgürlükleri verilmiştir.
- Sınıf farklılıkları ortadan kaldırılmıştır.
- Halk meclisleri açılarak, halkın yönetimde söz sahibi olması sağlanmıştır.
- Yunanistan'daki bu uygulamalar demokrasi anlayışının gelişmesine katkıda bulunmuştur.

- Yunanlılar kolonicilik faaliyetlerinde bulunmuşlar, Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında koloniler kurmuşlardır. Böylece Yunan kültürü çok geniş alana yayılmıştır.
- Yunanlılarda çok tanrılı bir din anlayışı vardı. Her doğa olayını bir tanrıyla özdeş tutmuşlar ve tanrılarını kızdırmamaya özen göstermişlerdir. Bu durum heykel sanatının gelişmesini sağlamıştır.

www.resimseli.com

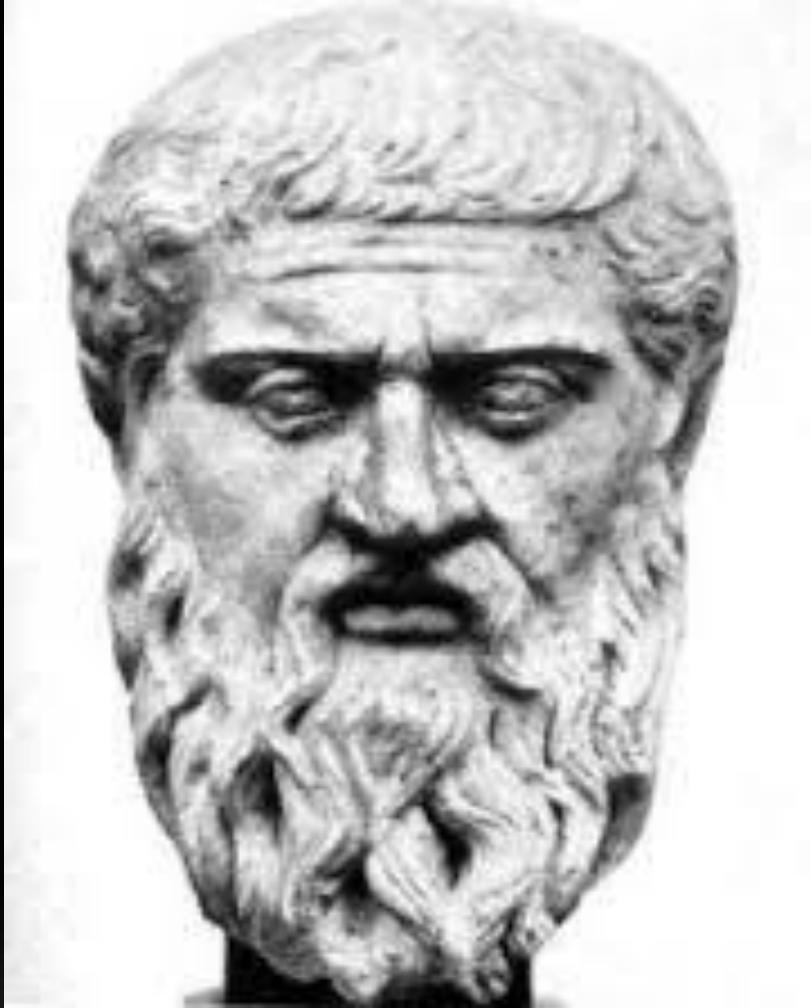

www.duygubeli.com

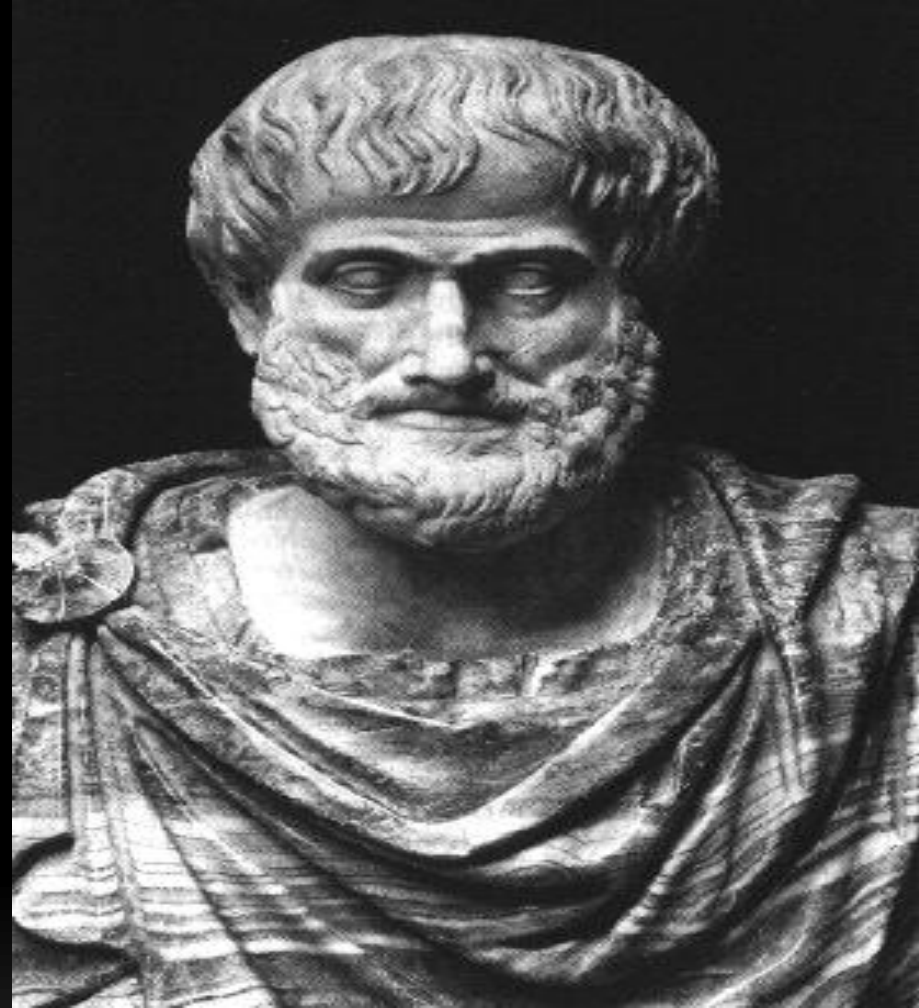
- Tanrıları adına dört yılda bir Olimpiyat adı verilen spor, müzik ve şiir yarışması düzenlenmiştir.
- Olimpiyatlar, Yunan halkının kaynaşmasına ve kültür birliğinin sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

● Yunanlılar Fenike alfabesini kullanmışlardır. Yunanistan'da en çok gelişen tür destanlar olmuştur. Bunlar arasında Homeros'un İlyada ve Odise destanları çok ünlüdür. Bu destanlar Yunanlılar arasında ulusal birlik duygusunu pekiştirmiş ve okullarda ders kitabı olarak okutulmuştur.

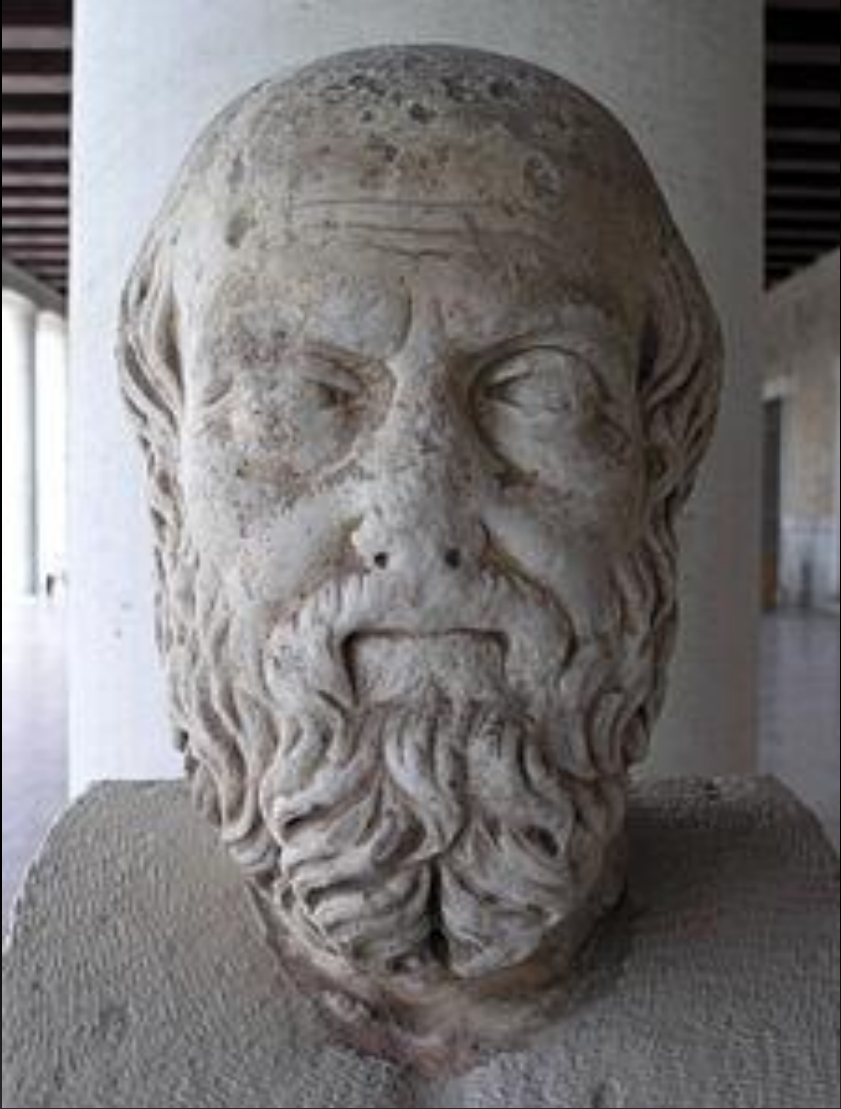
- Yunanistan'da felsefe, tıp, tarih, aritmetik, geometri ve astronomi bilimlerinde önemli gelişmeler yaşanmıştır. Sokrat, Eflatun ve Aristo en önde gelen filozoflardandır. Tarihin bilim dalı haline gelmesinde Yunan tarihçilerinin büyük rolü olmuştur. Tarihin babası sayılan Herodotos'un dışında Tukidides de önemli eserler yazmıştır.

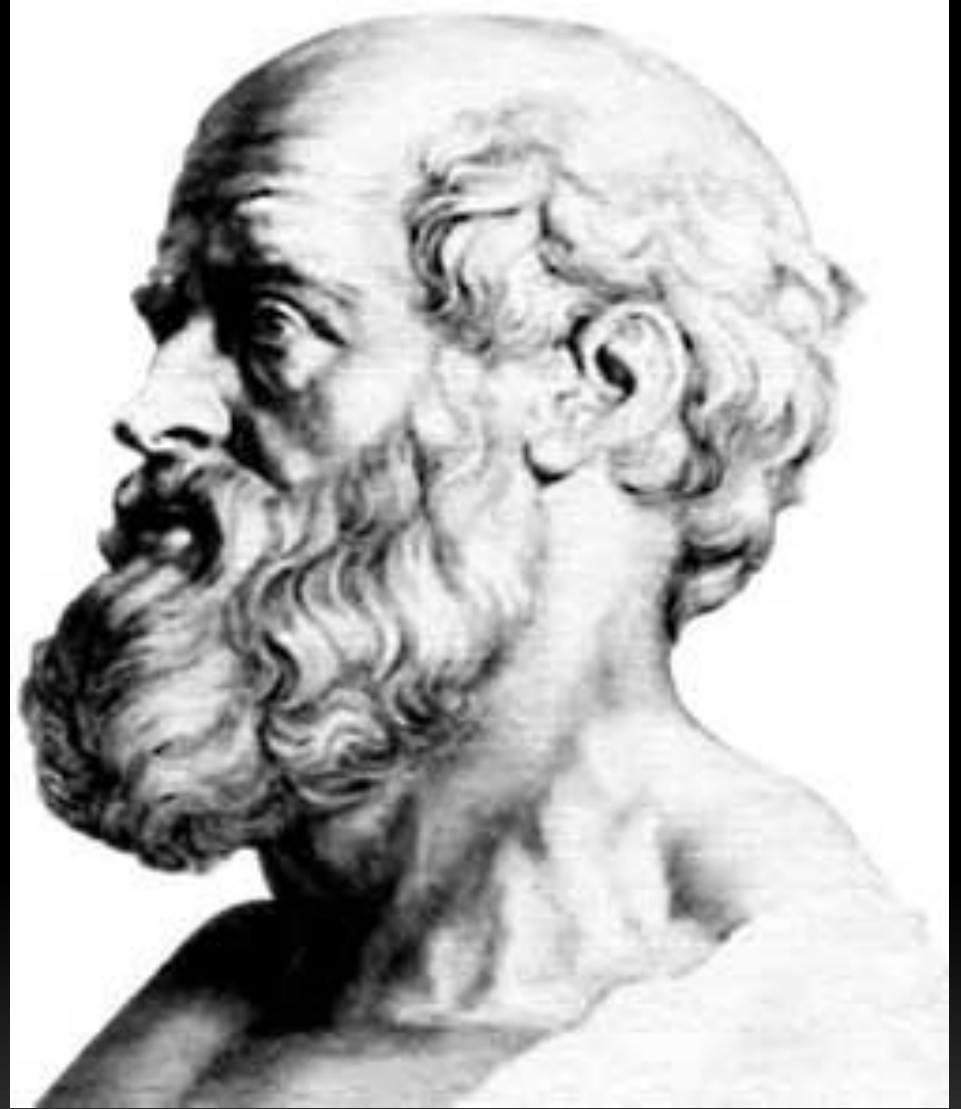
EFLATUN (PLATON)

ARİSTO

HEREDOTOS

HIPOKRAT

- Yunan polisleri ilk kez Pers saldırıları karşısında birleşerek yaptıkları Pelepones Savaşları'nda Perslere karşı üstünlük kurmuşlardır.
- Pelepones Savaşları'nda yıpranan Yunan polisleri Makedonya Kralı İskender'in egemenliğini tanımak zorunda kalmışlardır.